

ПРОГРАМА/МЯРКА:

Програма за развитие на селските райони (ПРСР) за периода 2007-2013 година

МЯРКА 123 „ДОБАВЯНЕ НА СТОЙНОСТ КЪМ ЗЕМЕДЕЛСКИ И ГОРСКИ ПРОДУКТИ“

ЦЕЛИ:

1. подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната и горската промишленост чрез:
  - а) по-добро използване на факторите за производство;
  - б) въвеждане на нови продукти, процеси и технологии;
  - в) подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост;
2. постигане на съответствие със стандартите на Общността;
3. подобряване опазването на околната среда.

СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

Прием на документи: 01 юли – 26 юли 2013 г.

КАКВИ ДЕЙНОСТИ/РАЗХОДИ СЕ ФИНАНСИРАТ?

Дейности:

- внедряване на нови и/или модернизиране на наличните мощности и подобряване на използването им, и/или
- внедряване на нови продукти, процеси и технологии, и/или
- намаляване на себестойността на произвежданата продукция, и/или
- постигане на съответствие със стандартите на Общността, и/или
- подобряване на сътрудничеството с производителите на суровини, и/или
- опазване на околната среда (включително намаляване на вредните емисии и отпадъци), и/или
- увеличаване на производството и използването на енергия от възобновяеми енергийни източници, и/или
- подобряване на безопасността и хигиенните условия на производство и труд, и/или
- подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост, и/или
- подобряване на възможностите за производство на биологични храни чрез преработка на първични земеделски биологични продукти, и/или
- подобряване на защитата и хуманното отношение към животните.

Сектори:

- мляко и млечни продукти, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи мляко и млечни продукти;
- месо и месни продукти;
- плодове и зеленчуци, включително гъби;
- пчелен мед, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на продукти, наподобяващи/заместващи пчелен мед и пчелни продукти;

- зърнени, мелничарски и нишестени продукти, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на хляб и тестени изделия;
- растителни и животински масла и мазнини, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на маслиново масло;
- технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки, с изключение на производство, преработка и/или маркетинг на тютюн и тютюневи изделия, захар и сладкарски изделия;
- готови храни за селскостопански животни (фуражи);
- гроздова мъст, вино и оцет;
- производство на енергия чрез преработка на първична и вторична биомаса от растителни и животински продукти.
- преработка и/или маркетинг на горски продукти – за инвестиции, свързани с използване на дървесината като суровина, ограничени до работни операции, извършвани преди индустриалната преработка и без производството на мебели (само за микропредприятия).

Разходи:

1. изграждане и/или модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производство, преработка и/или маркетинг, включително събаряне на стари сгради и производствени съоръжения;
2. закупуване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за производството;
3. закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга, включително чрез финансов лизинг, в т.ч. за:
  - а) преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване, сушене и съхраняване на суровините или продукцията;
  - б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;
  - в) опазване компонентите на околната среда;
  - г) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието, както и за продажба в случай на преработка на първична и вторична биомаса от растителни и животински продукти от приложение № 1;
  - д) подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;
4. изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са за нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;
5. материални инвестиции за постигане на съответствие с нововъведени стандарти на Общността, включително чрез финансов лизинг;
6. материални инвестиции за постигане на съответствие с действащи стандарти на Общността за предприятия с преходен период в секторите "мляко и млечни продукти" и "месо и месни продукти", включително чрез финансов лизинг;
7. закупуване на земя за изграждане на недвижими активи, свързани с производствената дейност;
8. нематериални инвестиции за покриване на международно признати стандарти за:
  - а) въвеждане на системи за управление на предприятията като ISO: ISO 9001:2000; ISO 14001:2004 (EMAS); ISO 900; ISO/TR 10013:2001; ISO 19011:2002; ISO 27001; системи за управление, базирани на информационни технологии и др.;
  - б) подготовка за сертификация по HACCP (Анализ на опасностите и контрол на

критичните точки);

в) въвеждане на Добри производствени практики в предприятията;

закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

разходи, свързани с проекта, като разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, технико-икономически оценки и анализи, маркетингови стратегии, разработване на бизнесплан, придобиване на ноу-хау, патенти и лицензи, необходими за изготвяне и изпълнение на дейностите по проекта.

КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА? ИЗИСКВАНИЯ:

Финансова помощ се предоставя на еднолични търговци или юридически лица, които са:

а) микро-, малки или средни предприятия;

б) междинни предприятия.

Кандидатите за финансова помощ трябва да са с не повече от 25 на сто държавно или общинско участие.

Кандидатите по ал. 1 трябва да са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.

Кандидатите, които са пазари на производители, трябва да имат административна регистрация по Закона за стоковите борси и тържищата.

Кандидатите се подпомагат, при условие че:

а) нямат изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";

б) не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;

в) не са в производство по ликвидация;

г) нямат изискуеми публични задължения към държавата;

д) са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

В случай че кандидатът преработва само собствени земеделски продукти, е допустим за финансова помощ по тази наредба, ако над 50 на сто от неговия доход за предходната година е от преработка на земеделски продукти.

Финансова помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, за които бъде установена функционална несамостоятелност и/или изкуствено създаване на условия, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на мярката.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОЕКТИТЕ:

Кандидатът трябва да докаже наличието на суровинна база и пазарен потенциал за първата прогнозна година от бизнес плана, като това се счита за изпълнено в случаите, когато:

а) кандидатът е представил предпроектно проучване в случай на изграждане на ново предприятие;

б) кандидатът на предприятие, преработващо краве мляко, е осигурил най-малко 75 на сто от предвиденото за преработка краве мляко за първата прогнозна година от бизнес плана от производители на краве мляко, които имат удостоверение за индивидуална млечна квота за производство на краве мляко;

в) кандидатът на предприятие извън т. б е осигурил най-малко 50 на сто от суровините за първата прогнозна година от бизнес плана;

г) кандидатът е осигурил реализация на най-малко 50 на сто от готовата продукция за първата прогнозна година от бизнес плана.

Всички дейности и инвестиции по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само в случай, че са представени съответните лицензи, разрешения и/или регистрация.

Закупуването чрез финансов лизинг е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за окончателно плащане за същия актив.

За разходи, чиято стойност възлиза на повече от левовата равностойност на 15 000 евро или са част от доставки/услуги на обща стойност, по-голяма от левовата равностойност на 15 000 евро, предложени от един доставчик, се изисква предоставяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат фирмата на търговското дружество, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, с цел определяне на основателността на предложените разходи. В случаите на доставка на машини и/или земеделска техника офертите трябва да съдържат и подпис и печат на производителя или официалния представител/вносител с цел определяне на основателността на предложените разходи.

Оферентите (изпълнители, доставчици и пр.) в случаите, когато са местни лица, трябва да са вписани в търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ПРОЕКТИТЕ:

24 /двадесет и четири/ месеца, считано от датата на подписването на договора за отпускане на финансова помощ

РАЗМЕР НА ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ:

Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 10 000 евро.

Максималният размер на общите допустими разходи за периода 2007 - 2013 г. за един кандидат е левовата равностойност на 4 000 000 евро.

Максималният размер на общите допустими разходи за периода на прилагане на ПРСР (2007 - 2013) не трябва да надвишава размера по т.2 за кандидатите и/или ползвателите, които са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП).

ИНТЕНЗИТЕТ НА ПОМОЩТА:

Финансовата помощ е в размер:

- а) петдесет на сто от общите допустими разходи по проекта за микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП);
- б) двадесет и пет на сто от общите допустими разходи по проекта за междинни предприятия (предприятия, които не са микро-, малки или средни, но са със средносписъчен брой на персонала, по-малък от 750 души, или с годишен оборот, който не превишава левовата равностойност на 200 милиона евро).

Финансовата помощ е в размер 60 на сто от общите допустими разходи по проекта за микро-, малки и средни предприятия, а за междинни предприятия е в размер 35 на сто от общите допустими разходи по проекта за инвестиции във:

- а) сектор мляко и млечни продукти;
- б) сгради и оборудване в сектор производство на енергия чрез преработка на първична и вторична биомаса от растителни и животински продукти;

- в) сгради и оборудване за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за покриване на собствените енергийни нужди на предприятието;
- г) сгради и оборудване, свързани с пречистване на отпадните води от производството;
- д) сгради и оборудване с цел подобряване на енергийната ефективност на предприятието.

МИНИМАЛНИ ПОМОЩИ:

Финансова помощ за преработка и/или маркетинг на горски продукти и за преработка на продукти от приложение № 1 в продукти извън приложение № 1 се предоставя в съответствие с условията и разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за създаване на Европейската общност към минималната помощ (ОВ, L 379, 28.XII.2006 г., и Българско специално издание: глава 08, том 05) (Регламент (ЕО) № 1998/2006).

Инвестиция за преработка на продукти от приложение № 1 извън продукти от приложение № 1 е тази, при която над 25 на сто от приходите от дейността или дейностите, свързани с използването на тази инвестиция, са от реализирани продукти извън приложение № 1, за всяка една прогнозна година от бизнес плана.

Общият размер на минималната помощ, предоставена на едно предприятие, по т. 1 е не повече от левовата равностойност на 200 000 евро за период от три последователни данъчни години.

ПЛАЩАНИЯ:

Плащанията по проект могат да бъдат авансово, междинно и окончателно.

Авансово плащане и/или междинно плащане се извършват, при условие че са предвидени в договора за отпускане на финансова помощ.

Авансовото плащане е в размер до 20 на сто от стойността на одобрената финансова помощ и се допуска, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 2000 евро.

Междинно плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на проекта и е допустимо за одобрена обособена част от инвестицията, при условие че неговият размер надвишава левовата равностойност на 5000 евро.

ИЗТОЧНИК НА ИНФОРМАЦИЯ:

<http://prsr.government.bg/>

Приложение № 1

Списък по член 32 от Договора за създаване на Европейската общност

№ в Брюкселската номенклатура	Описание на продуктите
1	2
Глава 1	Живи животни
Глава 2	Месо и карантия
Глава 3	Риба, ракообразни и мекотели
Глава 4	Млечни продукти; яйца от птици; натурален пчелен мед
Глава 5	
05.04	Черва, мехури и стомаси на животни (освен риба), цели части от тях
05.15	Животински продукти, които не са посочени или включени другаде; мъртви животни по Глава 1 или Глава 3, негодни за човешка консумация
Глава 6	Живи дървета и други растения; луковици, корени и пр.; откъснати цветя и декоративна зеленина
Глава 7	Хранителни зеленчуци и някои корени и грудки
Глава 8	Хранителни плодове и ядки; кори от дини, пъпеши или от цитрусови плодове
Глава 9	Кафе, чай и подправки, без мате (статия № 09.03)
Глава 10	Зърнени продукти
Глава 11	Продукти на мелничарската промишленост; малц; нишестени продукти; глутен; инулин
Глава 12	Маслодайни семена и маслодайни плодове; различни видове зърно, семена и плодове; промишлени и медицински растения; слама и фураж
Глава 13	
пред. 13.03	Пектин
Глава 15	
15.01	Сланина и друга топена свинска мас; мас от домашни птици
15.02	Нетопена мас от волове, овце или кози; лой, включително "от първа ръка", произведена от споменатите мазнини
15.03	Стеарин от сланина, маслен стеарин и стеарин от лой; масло от сланина, от мазнина и лой, неемулгирано, без примеси и непреработени
15.04	Мазнини и масло от риба и морски бозайници, рафинирани и нерафинирани
15.07	Готови зеленчукови масла, течни или твърди, сурови, рафинирани или нерафинирани
15.12	Животински или растителни мазнини и масла, хидрирани, рафинирани или нерафинирани, но без по-нататъшна обработка
15.13	Маргарин, заместители на сланина и други преработени хранителни мазнини
15.17	Остатъчни продукти, получени от обработката на мастни вещества или на животински или растителен восък

Глава 16	Изделия от месо, риба, ракообразни и мекотели
Глава 17	
17.01	Цвеклова и тръстикова захар, кристална
17.02	Други видове захар; захарен сироп, изкуствен мед (смесен или несмесен с естествен); карамел
17.03	Меласи, обезцветени или не
17.05 (*)	Ароматизирани или оцветени захари, сиропи и меласи, но без плодови сокове, съдържащи добавка на захар в каквото и да е съотношение
Глава 18	
18.01	Какао на зърна, цели или начупени, сурови или печени
18.02	Какаови шушулки, обвивки, люспи и отпадъци
Глава 20	Изделия от зеленчуци, плодове или други части от растения
Глава 22	
22.04	Гроздова мъст в процес на ферментация или в процес на задържане на ферментацията по друг начин, освен чрез прибавяне на алкохол
22.05	Вино от прясно грозде; гроздова мъст с ферментация в процес на задържане чрез прибавяне на алкохол (в това число мъст)
22.07	Други ферментирани напитки (например сайдер, сок от круши и медовина)
предишен	
22.08(*)	
и предишен	Етилов алкохол или неутрални видове спирт, било денатурирани или не, с различен градус, получени от селскостопански продукти, посочени в Приложение I от договора, с изключение на ликьори и други спиртни напитки и сложни алкохолни субстанции (известни като "концентрирани екстракти") за производство на напитки
22.09(*)	
22.10 (*)	Оцет и заместители на оцета
Глава 23	Остатъци и отпадъци от хранително-вкусовата промишленост; готов фураж за животни
Глава 24	
24.01	Непреработен тютюн, тютюневи отпадъци
Глава 45	
45.01	Естествен корк, необработен, натрошен, гранулиран или смлян; отпадъчен корк
Глава 54	
54.01	Лен, суров или преработен, но не преден; ленени кълчища и отпадъци (включително накъсани или нарязани парцали)
Глава 57	
57.01	Естествен коноп (<i>Cannabis sativa</i>), суров или преработен, но не преден; кълчища и отпадъци от естествен коноп (включително накъсани или нарязани парцали или въжета).

(* Позиция, добавена с член 1 на Регламент 7а на Съвета на Европейската икономическа общност от 18 декември 1959 г. (О) № 7 от 30.01.1991 г., стр. 71 - Специално издание (английска редакция) 1959 - 1962 г., стр. 68.)